

РОЗДІЛ 1

Орися

Селище, що мало назву Темні Води, годі було знайти на мапі. І не дивно. Така величезна кількість боліт могла стерти будь-яку згадку не лише про загублену у вогкому ґрунті й водах людину, а й про ціле поселення. Болота вміли берегти таємниці. Проте місцеві легенди лише ширилися, обростали новими подробицями, ставали дедалі правдоподібнішими.

Орися чула їх змалечку. Бабуся повсякчас розповідала, що поміж боліт і лісів Темних Вод живуть істоти, яких треба уникати. Мавки мешкають у густих хащах і на загублених стежках. Лісовик — у глушині. Русалки

й Водяник — ближче до озера, що ще не заболотилося. Відьма живе в хатині на дні. Болотяник — у самісінькому центрі боліт. Подейкували, що то страшний дід, з голови до ніг зарослий шерстю й водоростями. За описами, з бороди Болотяника завжди стікало багно, на волохатому тілі висіли заплутані мушлі, а довгі руки скидалися на жаб'ячі лапи. Стрінеш такого — тут тобі й край. Інша річ — його донька Болотяниця. Хитра, лиха істота, та не настільки могутня, як її названий батько, бо колись була людиною. Бабуся часто розповідала про цю болотяну принцесу. Казала, що вона дивовижної вроди, схожа на порцелянову ляльку. Що волосся її чорне, як вороняче крило, а очі зелені, мов справжні смарагди. Проте за гарним фасадом, як мовила бабуся, ховалася підступна сутність. Та, що бажає затягнути на дно всякого, кого зустріне.

«Уникай латаття, бо саме там живе Болотяниця», — Орися згадувала попередження, яке чула мало не щодня.

Латаття в деяких місцях боліт було аж забагато, та скільки б не вдивлялася в нього Орися, ніколи не бачила там дівчини. Лише жаб і подеколи ящірок. Проте бабуся рік у рік нагадувала про небезпеки, що ховалися в лісах і болотах Темних Вод. А надто... про Болотяницю.

Інколи Орисі навіть здавалося, що бабуся справді вірить у те, про що розповідає. З неабияким острахом старенька ставилася до боліт. Обов'язково перевіряла, чи носить онука залізний хрестик на шиї та постійно повторювала, що як Орися йтиме зі школи, то мусить швидко-швидко минати дерев'яні містки, що їх збудували на болотах замість стежок. А як побачить когось чи щось дивне, то має молитися. І бажано вголос.

Ще донедавна Орися слухалася й вірила бабусиним словам, та зараз їй уже було геть не до дивних легенд.

Місяць тому з-за кордону повернулася її мама.

І тижня не минуло з дня її приїзду, як життя Орисі кардинально змінилося. Бо мати, окрім зароблених грошей, привезла ще й надопіку. Неначе хотіла надолужити всі ті роки, коли вони з донькою були не разом. Мама почала за руку водити Орисю до школи, розпитувати про особисте, дізнаватися в учителів про доньчині успіхи. І все б нічого, та одного разу вона таки перетнула межу: звернулася до однокласників і попросила їх подружитися з її донькою. І тепер Орися, яка й без того не мала друзів, остаточно стала посміховиськом. Учителі носилися з нею, мов з писаною торбою, чомусь бажаючи догодити її мамі, а однокласники й однокласниці тицяли

пальцями й перешіптувалися за спиною. Усе Орисине життя пішло псові під хвіст.

— Краще б ти не поверталася! — огризнулася вона, вислуховуючи мамині нарікання на шкільну програму й недосвідченість учителів. — Тоді б усе було, як раніше.

— Ти не розумієш, що кажеш, — захитала головою мама.

Вона хотіла торкнутися доньки, обійняти її, та Оріся швидко вивернулася й вискочила надвір. Тільки й почула наостанок, як мати жаліється бабусі:

— Я для неї стільки роблю, а вона геть не вдячна. Хіба я багато вимагаю? Вона хоч раз питала про мене за моєї відсутності?

— Ти ж знаєш, вона не надто балакуча, але я певна, що Оріся сумувала. Просто це для неї стрес.

— Саме тому я...

Далі Оріся не слухала. Побігла до саду. До свого дерева, що мало розлогі гілки, на які можна було з легкістю вилізти, всістися під гіллям і сховатися від усього світу. Дівчинка завжди приходила сюди, коли муляло на душі. Одна з яблунь була їй замість подруги. Оріся могла розповісти дереву всі таємниці, переповісти нові

легенди, що почула їх від бабусі, чи просто помовчати. Коли здіймався вітер, яблуня приємно шурхотіла листям, а головне, ніколи не засуджувала, бо не могла ані говорити, ані дивитися на дівчинку.

Оріся любила дерева більше, ніж людей. Вона знала їх, вивчала, слухала й могла розрізнити за листям. І хоча інколи їй хотілося, щоб хтось відповів, зрозумів, розділив захоплення й інтереси, та ці бажання хутко зникали, коли вона усвідомлювала, що навіть однієї такої людини ніколи не знайде.

А тепер, коли всі вважали її «маминою доцею», і поготів.

Оріся все віддала б за те, щоб перевести час назад, коли ніхто її не помічав. Учителям було достатньо тихої поведінки, а однокласникам — того, що завжди мали змогу списати в неї математику. Ніхто й не думав тоді глузувати. А подеколи їй навіть випадав шанс дати свій зошит з домашкою Тихонові й отримати натомість яскраву усмішку, що змушувала всіх дівчат червоніти, мов стиглі полуниці. Оріся не була винятком. Проте тепер Тихон разом з іншими дітьми глузував з Орісі. Сміявся, що вона ходить з мамою за ручку. Дівчинка перестала давати

списувати, і це спричинило в однокласників іще більше обурень і насмішок.

Її тихе непримітне життя було зруйноване.

Зовсім не такої уваги прагнула Оріся. Вона мріяла, що колись її помітять через гарні оцінки чи цікаві захоплення, а вийшло...

Пекуче відчуття залило груди й стиснуло їх лещатами. Стало важко дихати. Оріся ухопила ротом повітря й міцно стиснула гілку, що стала слизькою від її поту.

Так не може тривати далі.

Треба все виправити.

Повернути.

Але як?

Сльози вже несла було стримати. Вони непрохано полилися з очей, пощипуючи ніжну шкіру обличчя. Оріся притулилася до товстого стовбура й обійняла дерево, немов людину.

«Тільки ти мене розумієш», — сказала вона подумки.

— Орісю, квіточко, вже холодно, повертайся додому! — крикнула з ганку мати.

Оріся здригнулася й заблагала всі сили світу, щоб мама повернулася в будинок і забула про неї, та вдруге голос матері пролунав уже суворіше.

— Хутко додому, бо захворієш!

Тілом дівчинки прокотилася ще одна хвиля паніки. Оріся не хотіла злазити з дерева, та вона мусила це зробити. Інакше мама не заспокоїться. А як розсердиться, то хтозна, що ще вигадася, щоб принизити Орісю. Якщо любов може так душити й руйнувати життя, то на що ж тоді здатна материнська лють? Перевіряти не хотілося.

